

MEMORIA VÂNTULUI

PATRICK RAVEAU

Violaine îmi întinde mâinile și murmură: „Astăzi simt forța vântului. Ai văzut cât de mari sunt norii? Arborele vrea să ne vorbească.

Bucuria îmi traversează ființa. A trecut cam multă vreme de când arborele nu ne-a mai transmis mesaje alcătuite de seva lui. Noi suntem ochii lui Angus și sunt sigur că el ajunge să cunoască lumea cu ajutorul nostru. Dar cum putem ști dacă această creatură e atât de bătrână pe cât ne-o închipuim? A trecut atâta timp de când rătăcim pe această palmă de pământ pierdut în spațiu.

* * *

O frunză s-a desprins din arbore: se învolbură o clipă sub privirile noastre neliniștite, apoi se așează ușor pe pământul ocru. Am fost primul care a văzut-o; mă scol și fug să o culeg, sub privirile invidioase ale celorlalți. Pare proaspătă și curată. Totuși, în mijloc, printre vinișoarele fine sunt înscrise mai multe cuvinte cu cerneală roșie. Cuvinte care se succed aleatoriu: „SOARE / MÂINI / A ARUNCA /HAZARD”.

Revin lângă Violaine. Bărbați și femei vin în fuga mare să afle conținutul mesajului. În ochi le scânteiază nerăbdarea. Citesc. Dezorientați de aparenta absență a sensului, se întorc.

Timp de mai multe minute cerul se întuneacă. Nori mari și negri invadează cerul și cufundă pământul în umbră. Frunzișul, de obicei luminos, devine ca smaraldul. Va veni o vijelie. Păsările o simt, se învârt jos în cercuri, mari, apoi se îndepărtează scoțând strigăte prelungi și ascuțite.

Gândurile îmi zboară la tânăra ghemuită lângă mine, cea pe care o iubesc. E palidă, ca de altfel noi toți care suntem aici. Am cunoscut-o mulțumită arborelui. I-a scris numele pe o frunză, iar eu am avut norocul să o culeg. Am înțeles imediat că ne vom căsători.

* * *

Aguador nu are decât un singur arbore, Angus, ale cărui rădăcini se afundă în timp. Pământul nostru e impregnat de eternitatea lui dar nimeni nu-i cunoaște secretul. Cum de poate să-și înscrie gândurile pe simple frunze? Ce procedeu chimic folosește ca să ne vorbească? Ce fel de magie se află în trunchiul lui majestuos?

Arborele e imens. Noi l-am botezat Angus. Umbra lui, care acoperă o mare parte a solului, ne invită la cules. Venim în fiecare zi să recoltăm cuvinte. Muzica lui e atât de frumoasă când își fâlfâie frunzele în bătaia vântului!

De câteva zile, Angus nu mai vorbește deloc. Nu știu ce tristețe planează în atmosferă. Uneori cred că ne va dezvălui un secret. Un testament, cine știe?

Fără îndoială că arborele știe de Marea Carte pe care o scriem punând cap la cap cuvintele pe care ni le dezvăluie în fiecare zi. Alfabetul lui vegetal găsește loc destul pe suprafața frunzelor mari și curate. Doar în felul acesta istoria poporului nostru își găsește rațiunea de a exista.

Împreună, cugetăm vreme îndelungată la calea pe care trebuie să o apuce evenimentele viitoare. Toți, atâția câți suntem, credem în arbore. În care negură a timpurilor o fi răsărit? Nimeni nu știe. Fără îndoială, e nemuritor!

Pământul strălucește și adeseori ne împrumutăm ochii luminii lui, pierdută într-un vis în care au trăit străbunii noștri. Angus ne-a dezvăluit că fuseseră lumi pline cu arbori ca el, însă ne vine greu să-l credem. Cu siguranță că și el visează... Oare, în vis, vorbește despre strămoșii lui?

Iarna e un anotimp crud; arborele se dezgolește complet. E perioada când trebuie să învățăm să vorbim. Buzele ni se sfâșie de efortul enorm pe care trebuie să-l facem pentru a forma fragmente de cuvinte. Trebuie spus faptul că am uitat să vorbim. Buzele ni s-au lipit zi după zi, în timp ce ochii au învățat să descifreze mesajele arborelui. Pierre e cel mai tare, în felul lui; e un poet care știe să dea sens cuvintelor ce apar pe frunze. Numai că avem și noi regulile noastre, iar acestea ne interzic să extrapolăm conținutul mesajelor culese astfel. Inimile ni se trezesc la viață când primii muguri răsar pe trunchiul lui Angus. E sfârșitul adormirii lui; din acest lung vis unde ne fasonează realitatea în seva-i roșie.

Vântul continuă să biciuie arborele în rafale. Vârful lui Angus se întunecă într-atât încât deodată lumea pare că se prăbușește într-un vis fără sfârșit. O iau de mână pe însoțitoarea mea. Degetele i se crispează pe ale mele. Temătoare, se culcă pe sol și-și îndoaie brațele deasupra capului ca și cum s-ar ruga.

Frunze se învolutează, zboară departe pentru a răspândi mesaje pe care frații noștri le vor citi mâine.

Violaine e mai calmă acum. Îmi zâmbeste și mă sărută pe buze, fericită că cel puțin mie nu mi-e frică. Palidă, ca noi toți, culege o frunză tocmai căzută pe pământ. Pe ea, cuvântul „APOCAL...” e înscris neciteț.

Angus este spiritul acestui pământ, vocea lui, cântecul. Oare își cunoaște momentul propriei morți? Nu mă pot resemna să cred că ar putea dispărea într-o bună zi!

O a doua frunză tocmai se freacă de piciorul meu drept. Citesc pe ea „PRELUNGILE SUSPINE ALE...” Fraza mă surprinde; pare începutul unui poem. Pierre ar putea să-i găsească un final. Dacă brațele lui Angus ar putea mișca mai tare vântul, ar fi mai multe frunze și ne-ar scăpa de-atâta frământare. Fără îndoială, am afla adevărul

despre prezența noastră aici.

O pasăre mare, colorată strălucitor, zboară pe deasupra capadelor noastre. A prins în cioc două frunze. Ni se întâmplă uneori să pierdem anumite mesaje, sau să ne parvină prea târziu. Dar nu disperăm niciodată. Departe, curge un mare fluviu. Oamenii care trăiesc pe malurile lui râpoase sunt prea slăbiți ca să vină să culeagă cuvintele arborelui; ei sunt cei care strâng frunzele ce ne scapă nouă. Se spune despre ei că sunt mulți, că buzele lor cadaverice nu pot scoate decât mici țipete. Într-o bună zi poate vom merge și noi la fluviu, sau înspre pământuri mai fertile. Numai că arborele ne cunoaște visele; nu-l putem părăsi. Ochii lui morți văd într-ai noștri.

Fiecare frunză e păstrată cu grijă, cu dragoste. Ceea ce stă scris în Carte nu poate fi schimbat. Este legea dintâi a poporului nostru. Odată ce frunza își găsește locul în Marea Carte a lui Aguador, nimeni și nimic nu poate avea pretenția să o miște de acolo. În felul acesta fiecare dintre noi avem o identitate. Doar poeți ca Pierre încalcă Legea, adăugându-și propriile cuvinte lângă cele înscrise pe frunze. Violaine și cu mine nu le-am trădat niciodată secretul.

Cartea numără acum mai mult de o mie două sute treizeci și trei de pagini. Ideea în sine, de a înjgheba o istorie coerentă pornind de la cuvinte adeseori fără nici un înțeles e nebunească. Dar e viața noastră, jocul cel mai trăznit și cel mai serios totodată care există pe Aguador. Să nu uităm că hazardul nu există; chiar și crezând că asamblăm cuvintele după voia noastră, acestea provin de la Angus, care nu le-a scris fără noimă.

Memoria noastră e slabă și pentru toți cei de pe Aguador acest lucru rămâne o enigmă. Arborele este singura legătură cu lumea pe care am părăsit-o, Pământul.

Eu am putut să-mi reconstitui aventura cu Violaine. Am petrecut zile întregi căutând cuvintele adecvate care să corespundă visurilor mele. Violaine, al cărei nume nu-l cunoșteam, mi-a apărut așa cum cerneala roșie a

cuvintelor îl scrisese pe frunzele de toamnă. Părul ei negru, ce-mi bântuia altădată visele, este astăzi real și povestea lui o adeverește pe a mea. Ea, de asemenea, a putut să verifice că eu eram acela despre care vorbea arborele. Întâlnirea noastră nu a fost întâmplătoare.

Vântul se întetește. Îmi dau seama că arborele suferă și strigă. Prima cracă s-a și desprins. Violaine se repede la ea. Frunzele care cad sunt intacte; pe una din ele e înscris numele meu. Mă întorc spre ea. Citesc nedumerire pe fața ei de înger. Violaine încearcă să spună ceva, însă bâlbâielile își iau zborul o dată cu vântul afurisit.

Alte crăci sunt smulse din trunchiul arborelui. Una câte una. Membrele lui Angus cad pe pământul care le-a văzut crescând. Pierre plânge. Lacrimile lui sunt amestecate cu stropii de ploaie aduși de vijelie.

* * *

Pământul a fost întâiul nostru lăcaș. E scris în Cartea lui Aguador. Ne născuserăm din lumina Soarelui când fecundase Pământul mamă. Soarele e tatăl nostru. Sângele ne e pal și mersul foarte încet. Sângele nostru e albăstriu.

Oare arborele captează mesajele care cad din stele, ca un fel de receptor brășat pe frecvența acestei lumi necunoscute, pentru ca mai apoi să înmagazineze informațiile într-o sevă cu proprietăți mnezice? Nu știu dacă le compune sau le descompune într-un scop precis. Mă întreb de ce acest frate mai mare ne cunoaște limba și cum de-mi știe numele.

Misterul se amplifică în timp ce împrejurul meu elementele se dezlanțuie. Violaine a mai cules o frunză. În mijloc e înscris cuvântul „COPIL”. Mâinile îi tremură.

Fuge înspre mine. Arborele știe și că e însărcinată? Ieri încă, toate aceste enigme n-aveau nici un sens; aveam încredere în Angus. Ideea că el ar putea să nu fie etern face să izbucnească în mine cea mai profundă îndoială. Nu ne-a trecut niciodată prin minte, de-a lungul generațiilor,

să ne punem întrebări asupra originii noastre și a lumii, iar deodată, totul se schimbă în fața torturii pe care o aplică vijelia trunchiului lui Angus.

Cartea nu se va încheia, așa am hotărât. Vom reînvăța să citim, să vorbim. Să ne aducem aminte... Se pare că oamenii de altădată vorbeau și citeau cărți groase.

Deodată se auzi un țipăt înfiorător. Observ trunchiul despicându-se din vârf până la bază și strivindu-se deasupra zecilor de nenorociți. Un maldăr de frunze acoperă solul în loc de testament.

Vine în fugă și Violaine. Părul ei negru strălucește în puținul de lumină care ne înconjoară. Lividă, se aruncă în brațele mele. Pierre, așezat pe o piatră, privește literele împrăștiate pe sol. Vorba arborelui se diluează.

Se scurg minute lungi, interminabile. Angus zace pe pământ în toată lungimea lui. Trunchiul lui, rupt în trei bucăți, cu crengile împrăștiate împrejur, formează un trist tablou.

Câțiva dintre frații noștri au lacrimi în ochi. În ceea ce mă privește, cred că în sfârșit m-am vindecat de angoasa care mă subjugă cu câteva clipe mai înainte. Nu mai îmi vine să citesc pământul însângerat.

Pe cerul cu norii grei care se îndepărtează, firișoare de cer albastru își fac loc. La orizont, pământul se curbează, deșertic, descoperind forma sferică a planetei noastre de exil.

Alți frați ai noștri strigă blestemând soarta care s-a abătut asupra Aguadorului.

Mă apropii de arbore și mă gândesc la Carte. O poveste se termină și nu mi se face frică. Câteva păsări piuie zburătăcind împrejurul cadavrului. Membrele lui Angus nu mai răspândesc injurii către cer; enormele lui rădăcini sunt dezgropate. Simt îndemnul să-mi înfig caninii în carnea lui umedă. Am fost legați de cuvintele arborelui atâta vreme... Mare preot, Angus ne cunoștea viața, iar noi nu-l cunoșteam deloc. Totuși, pe Violaine o iubisem cu mult înainte ca fructele lui Angus să-mi releve numele ei...

Violaine se lipește și mai tare de mine, apoi mă sărută; buzele ei au un gust ciudat. Un gust de sânge! Pe dinți i se prelinge un lichid trandafiriu. Mă trag înapoi imediat.

Încep să înțeleg fosilizarea lentă care a avut loc împrejurul lui Angus. Tot timpul am susținut că noi eram ochii lui. Realizez, în sfârșit, că nu era vorba de o imagine, ci de o realitate. Angus s-a hrănit, cu siguranță, zi cu zi, din sângele nostru, secundă cu secundă din memoria noastră, țesându-ne realitatea și oferindu-ne în schimb cuvintele lui trunchiate, care nu erau nimic altceva decât rămășițele culese tot din memoria noastră. Cea violată.

Corpurile noastre rezistă mai bine intemperiei. Nu ne mai pare rău de dispariția arborelui. Dacă trăznetul nu s-ar fi abătut asupra lui Angus, fără îndoiala că am fi continuat să scriem cartea morții noastre. O moarte lentă...

O iubesc pe Violaine și nu cred că cineva mi-ar putea spune de ce. Mă întind pe solul cu reflexe aurii. Ocrul scânteiază sub miile de focuri răspândite de soarele micuț al Aguadorului. Mă întreb dacă Pământul e constituit din rețele multiple care captează orice vibrație, analizând organisme aflate în contact cu solul. Deodată întrevăd eventualitatea unei planete complet artificiale!

Violaine e transfigurată. Mai frumoasă ca oricând, îmi surâde în timp ce Pierre pare să aștepte să-i moară la picioare o ultimă frunză furată furtunii. Desigur, ne-am pierdut memoria, însă astăzi cunoaștem și cauza. Uitaserăm până și de existența Pământului. Strămoșii noștri prevăzuseră totul, în afara faptului că amintirile sunt atât de tenace încât biruie și secole și intemperii. Se gândiseră la toate, numai la fulger și la mânia Zeilor nu.

Ce mai rămâne din Angus? Amintirea unei existențe consacrată în întregime vânturilor... Fără îndoială, am fi devenit amnezici. Aș fi putut în fiecare zi să redescopăr imaginea figurii lui Violaine. O imagine pe care să o iubesc, o iluzie, un vis! Iar noi, rătăcitori și vagabonzi, paiațe în voia și la capriciul vânturilor, am fi recompus cântecul lui Angus ca să ne dăm un sens.

Ne îndreptăm spre fluviu, cu corpurile aplecate înainte, încovoiați de vânturile care se întărită din nou. Praful de ocră ne zgârie obrații, dar dacă oboseala nu face decât să ne încetinească mersul, ea poate să-l și oprească. Fluviul vuieste în depărtare și reflexele apei șerpuiește în oglinda cerului. Fluviu imens, transportând tone de apă. Niște siluete se conturează în bruma matinală. Căldura e sufocantă. Vântul roșu ne învâluie pe fiecare în parte.

Violaine merge în spatele meu, purtând în pânțele copilul nostru. Pierre se chinuie să fluiera o melodie pe care mai demult o cânta Angus când își flutura frunzele false. Începem să distingem primele figuri deformate de straturile de aer cald.

Par să știe că venim. Câteva femei închid ochii; bărbații scot anevoie strigăte gătuite, iar privirile lor parcă trec prin noi fără să ne observe. Rămân imobili, cu ochii ținuiți pe apa care curge la vale de-a lungul stâncilor gri. Mă apropiu de un bătrân ghemuit pe sol, cu capul pe malul apei. Când îi pun mâna pe umăr, se întoarce brusc. Ochii lui au un albastru spălăcit. În priviri sclipește un licăr imposibil de descris care mă înspăimântă un moment. Înainte s-o ia la goană, mai pot observa o umbră ce se conturează în mijlocul irisului. Bătrânul fuge spre un alt bărbat și ochii lor se reflectă. Îmi dau seama că ei pot citi și comunica astfel unul cu altul. Fluviul cară tone și tone de imagini în fiecare secundă. Nu îndrăznesc să emit vreo ipoteză asupra naturii desenelor care apar în vârtejuri.

Ceva mai departe, un copil bea apă de fluviu din căușul palmelor. Părul lung îl atârână pe căpșorul plăpând. Se întoarce o clipă către mine. În ochii lui de un albastru limpede, norii se reflectă, în timp ce tot cerul pare să se fi scufundat în ei.

Cantități impresionante de informații sunt traduse de acești bărbați obligați zi de zi să se aplece deasupra

curentului. Știu că înainte trăiau în jurul arboretul, că au părăsit pământul lui Angus și că apa fluviului e pentru ei o binefacere.

Scrutez depărtarea. Izvorul se pierde între munți. Ne-ar trebui o eternitate ca să ajungem acolo. Însă am putea să-i deviem cursul pentru a încerca să salvăm aceste creaturi aflate în voia curentului. Dar nu am dreptul să gândesc în felul ăsta, chiar dacă mă îndoiesc de realitatea Aguadorului care seamănă perfect cu un teren de studiu asupra comportamentelor...

* * *

Mă întorc și, brusc, un țipăt îmi deformează buzele, un țipăt ce provine din gâtul meu. La vale, pe câmpia pe care am părăsit-o, se află un arbore identic lui Angus!

* * *

Violaine și Pierre se apropie de mine. Ne privim mirați, fără să înțelegem ceva. Oamenii fluviului sunt aproape de noi. Nici unul nu pare să fie impresionat de ceea ce am descoperit. Să fie oare ochii lor receptivi doar la imaginile ivite aleator în curentul apei? Poate că nu ne văd nici pe noi!

Ne-am hotărât să părăsim malurile fluviului de teamă să nu devenim ca îndepărtatele noastre rude.

Violaine a adus pe lume copilul nostru. E foarte palid și nu țipă deloc, nici nu plânge. Poate că n-are nimic de spus, sau cunoaște deja pe de rost întreaga poveste a Cărții!

Continuăm să mergem, să citim direct desenele de pe pielea noastră, desene ale ridurilor și ale stigmatelor, refuzând orice informație gratuită, învățăm să citim pe buzele copilului nostru mut.

* * *

Pierre și prietena lui s-au întors să trăiască împreună cu alte perechi la baza arborelui. În depărtare vântul ia totul cu el, iar memoria noastră continuă să pulseze în interiorul fiecărui atom de pe Aguador, chiar și în corpul copilului nostru tatuat cu desene ciudate.

* * *

Privesc în noapte steaua Soare strălucind slab. Să se fi stins oare? Mă întreb și dacă Homo Sapiens a existat cu adevărat vreodată. Nu cred.

***Traducerea:
Laurențiu Turcu***

